آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۴۸۳
سه شنبه
۱۴۰۱•۱۱•۱۱
۰۹ رجب ۱۴۴۴/ ۳۱ ژانویه ۲۰۲۳

یادداشت

دهه ۹۰ بر اقتصاد چه گذشت؟

امین دلیری
کارشناس مسائل اقتصادی

دولت تدبیر و امید کار خود را از مرداد ۹۲ آغاز و تیم اقتصادی دولت تمام هم و غم خود را برمهار نرخ تورم متمرکز کرد؛ بنابراین سیاست مالی انقباضی را در پیش گرفت. رشد نقدینگی در این دوره تا حدودی کنترل شد. نقدینگی از سال ۹۲ تا ۹۵ به‌طور متوسط ۲۴. ۷ درصد رشد داشت. اتخاذ سیاست‌های مالی انقباضی و کنترل رشد نقدینگی، نرخ تورم را نزولی کرد. نرخ تورم در سال‌های ۹۳، ۹۴، ۹۵ و ۹۶ از ۳۴. ۷ درصد سال ۹۲ به‌ترتیب به ۱۵. ۶، ۱۱. ۹، ۹ و ۹. ۶ درصد رسید. از دیگر تحولات این دوره، مثبت شدن رشد اقتصادی در اواخر دوره اول دولت یازدهم است. در این دوره مقررات‌زدایی و رفع موانع تولید در دستور کار قرار گرفت و با اعمال سیاست‌های حمایتی از تولیدات داخلی تا حدودی تولید داخل و مبادلات و مناسبات تجاری در مسیر رشد افتاد و بارقه‌های امید در رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری در فعالان اقتصادی و صاحبان صنایع به‌وجود آمد. در مجموع در این دوره عملکرد قابل‌قبولی ارائه شد. در مقابل، در دوره دوم ریاست‌جمهوری دولت تدبیر و امید که از شهریور ۱۳۹۶ با تغییر تیم اقتصادی جدید شروع به‌کار کرد، اندیشه‌های اقتصادی نئولیبرالی و تفکر حاکمیت بازار بر تیم اقتصادی دولت مسلط شد. تیم اقتصادی جدید و مشاوران رئیس‌جمهوری وقت، تغییرات عمده‌ای در سیاست‌های اقتصادی کشور نسبت به دوره اول اعمال کردند و نسخه سیاست‌های مالی انبساطی که در راستای سیاست‌های اقتصادی نئولیبرالی برگرفته از نسخه‌های تعدیلی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی بود، به کار گرفته شد. با این باور که در حال حاضر مذاکرات برجام با کشورهای ۱+ ۵ به نتیجه رسیده، این سیاست‌ها می‌تواند رشد اقتصادی را برمبنای اقتصاد بازار افزایش دهد. سیاست درهای باز بدون توجه به وابستگی درآمدهای ارزی به فروش نفت خام و اعتماد به طرف‌های برجام، سیاست‌های مالی انبساطی دنبال شد. در نهایت با افزایش قیمت کالاها و خدمات در اواخر نیمه دوم سال ۹۶ و شایعه خروج آمریکا از برجام و دامن زدن به التهابات بازار که تحت‌تاثیر این شایعات قرار داشت، آثار سیاست‌های انبساطی به‌تدریج خود را نشان داد. همان‌طور که اشاره شد با پیروزی جمهوری‌خواهان در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در ۳ نوامبر ۲۰۱۶ و انتخاب ترامپ به‌عنوان رئیس‌جمهوری آمریکا، بسیاری از صاحبه‌نظران خروج آمریکا از برجام را پیش‌بینی کرده بودند، اما باور دولتمردان به‌صورت دیگری انعکاس داشت. ضمن اینکه این ارزیابی نادرست در تحلیل دولتمردان ذی‌ربط برجام رواج داشت که اگر آمریکا از برجام خارج شود، کشورهای اروپایی و دو کشور دیگر عضو دیگر برجام به تعهدات خود عمل خواهند کرد، اما ناظران و فعالان اقتصادی و بازیگران صحنه‌های بازار، به‌خوبی آینده برجام را بعد از خروج آمریکا رصد کرده بودند. افزایش تقاضای ارز و خرید کالاهای بادوام مانند سکه، زمین و مسکن و خودرو، از اتفاقات ناخوشایند اقتصادی در آینده نه‌چندان دور را نشان می‌داد. در ابتدای سال ۹۷ با بی‌تدبیری مسئولان وقت بانک مرکزی، تقاضا برای خرید ارز و سکه شتاب گرفت. در چنین موقعیتی ستاد اقتصادی دولت در جلسه ۲۰ فروردین ۹۷، یکی از فاحش‌ترین اشتباهات تصمیمات اقتصادی خود را با تعیین نرخ ۴۲۰۰ تومانی برای ارز گرفت. پس از این جلسه معاون اول رئیس‌جمهوری طی مصاحبه‌ای اعلام کرد این نرخ ارز (۴۲۰۰ تومانی) تنها نرخ قانونی کشور است و هرگونه خرید و فروش خارج از این نرخ غیرقانونی است و پیگرد قانونی به‌همراه دارد و در ادامه اعلام شد چه کسانی می‌توانند از این ارز رسمی ۴۲۰۰ تومانی استفاده کنند. تقریبا بیشتر متقاضیان ارز می‌توانستند، نیازهای واقعی و غیرواقعی ارزی خود را از بانک‌ها و صرافی‌های مجاز تهیه کنند. درباره توزیع سکه هم، پیش‌فروش سکه و توزیع بی‌رویه آن از سال ۹۶، موجب شد صف‌های طولانی در مراکز توزیع و پیش‌فروش سکه تشکیل شود. این تصمیم غیرعقلایی تیم اقتصادی دولت دوازدهم و دامن زدن به التهابات بازار سکه و ارز، بازار خرید و فروش سکه و ارز را در تور عده‌ای از سوداگران و سفته‌بازان و محتکران ارزاق عمومی قرار داد.

نکتـــه

صباح زنگنه:

توافق اربیل باید در عمل اثبات شود

یک کارشناس مسائل بین‌الملل در تحلیل خبر توافق گروهک‌های تروریستی کُرد با اربیل برای توقف حملات در مرز با ایران که از سوی یک عضو ارشد حزب اتحاد میهنی کردستان عراق مطرح شده است و در پاسخ به این پرسش که این خبر تا چه میزان می‌تواند با واقعیت آنچه در اقلیم کردستان به وقوع پیوسته مطابقت داشته باشد و آیا با توجه به اینکه سپاه پاسداران نیز در چندماه گذشته عملیاتی در این مناطق صورت نداده، به واقع امنیت به مرزهای غربی کشور بازگشته است، گفت: این نوع اظهارنظرها البته همچنان در یک حالتی از تایید یا تکذیب باقی می‌ماند تا زمانی که بشود در عمل صحت یا کذب آن را دید. البته این گروه‌های تروریستی ساکن یا مقیم در شمال عراق اگر امکاناتی از گروه‌های حاکمیتی اقلیم کردستان نداشته باشند، نمی‌توانند به حیات خودشان ادامه دهند. صباح زنگنه اظهار داشت: بنابراین اگر احزاب کردستان که جزئی از تشکیلات حکومتی کردستان عراق هستند مانع از فعالیت و حضور این گروه‌ها در اقلیم باشند، می‌توان امیدوار بود که عملیاتی از این گروه‌ها در داخل ایران یا مرزهای ایران نداشته باشند. وی ادامه داد: به هر صورت باید منتظر ماند و دید تا چه اندازه این سخنان در عمل بتواند خودش را اثبات کند. قطع به یقین اگر ایران هم صحت این سخنان را ملاحظه کرد، طبعا عملیاتی علیه این گروه‌ها انجام نخواهد داد، اما چنین چیزی اتفاق نیفتاد، هرگاه آنها دست به اقدامی بزنند، ایران نیز حق خواهد داشت تا علیه آنها دست به عملیات لازم بزند. این تحلیلگر مسائل غرب آسیا در پاسخ به این پرسش که پس از چند مورد حملات سپاه پاسداران به مواضع گروهک‌های تروریستی حاضر در خاک اقلیم کردستان عراق، دولت مرکزی بغداد از استقرار ارتش در مرزهای این کشور با ترکیه و ایران خبر داد، امکان دارد که استقرار ارتش موجب بازگشت امنیت به مرزها شده و اقلیم بخواهد از این مساله بهره‌برداری خودش را داشته باشد، گفت: البته این مساله هم به مصلحت دولت مرکزی عراق و هم احزاب حاضر در اقلیم کردستان عراق است که مانع از فعالیت گروهک‌های تروریستی علیه جمهوری اسلامی ایران شوند.

عربستان از عراق درخواست کرد

دیدار در بغداد

علی بیگدلی: اینکه عربستان به وزیر خارجه عراق درخواست داده که مقدمات برقراری رابطه بین ایران و عربستان را فراهم کند، باید از سوی ایران با احتیاط نگریسته شود

آرمان ملی - احسان اسقایی: برقراری رابطه تهران و ریاض به مرحله آخر رسیده است. عالی‌ترین مقام سیاست خارجه عراق خبرداده است که مقامات ریاض از وی خواسته‌اند که بغداد گام نهایی برای برقراری رابطه با ایران را بردارد. از سوی دیگر در تهران نیز دستگاه دیپلماسی خود را آماده می‌کند که وزیرش آماده یک دیدار مهم در عراق باشد. از قرار معلوم این دیدار به زودی بین وزیر خارجه ایران و عربستان صورت خواهد گرفت.

موضع وزیر خارجه در ارتباط با عربستان

حسین امیرعبداللهیان از بدو حضور در وزارت خارجه تلاش کرده است که ۵ دوره مذاکرات امنیتی بین ایران و عربستان به میزبانی عراق در بغداد در دوره دولت روحانی برگزار شده بود منجر به نتیجه شود از این رو بارها در ارتباط با آمادگی ایران در برقراری رابطه با عربستان تاکید کرد. وی البته در کنفرانس بغداد ۲ در امان پایتخت اردون یک دیدار غیر رسمی با وزیر خارجه عربستان داشت که خود نشان می‌داد که طرفین به دنبال برقراری رابطه هستند. اخیرا نیز وزیر خارجه در کنفرانس خبری با وزیر خارجه قطر اعلام کرده: توجه به همسایگان و گسترش همکاری‌ها با آنان از اولویت‌های دستگاه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در دولت سیزدهم است. ما با همسایگان‌مان ارتباط و تعامل داریم و با چالشی مواجه نیستیم. در ارتباط با تعامل با کشورهای حاشیه خلیج‌فارس نیز با پیشرفت‌های خوبی روبه‌رو بوده‌ایم. در همین چارچوب شاهد ارتقای سطح روابط ایران با دو کشور کویت و امارات بودیم. چنان‌که سفرای این دو کشور در تهران مستقر شدند. تا کنون از طریق عراق گفت‌وگوها و تبادل پیام‌هایی بین تهران و ریاض صورت گرفته است. چند دور مذاکره بین دو کشور انجام شده است و قرار است دور جدید گفت‌وگوها بین دو کشور به شکلی که توافق می‌شود ادامه پیدا کند. همچنین وزیر خارجه عربستان نیز بارها بر لزوم برقراری رابطه با ایران تاکید کرده و خواستار برقراری رابطه با تهران شده است. معتقدیم در شرایطی قرار داریم که از مرحله گفت‌وگوها می‌توانیم به خوبی عبور کنیم و باید وارد مرحله بعدی که همکاری‌های پایدار است شویم.

درخواست رسمی عربستان از عراق

همچنین وزیر خارجه عراق از درخواست ولیعهد سعودی از بغداد برای میزبانی دیدار وزیر امور خارجه سعودی و وزیر امور خارجه کشورمان خبر داد. «فؤاد حسین» وزیر امور خارجه عراق با بیان این‌که تاکنون ۵ نشست امنیتی بین ایران و عربستان برگزار شده است، گفت: «محمد بن‌سلمان از عراق خواسته است که میزبان دیدار وزرای خارجه عربستان و ایران باشد. در حال حاضر مشغول هستیم و زمان دیدار علنی بین وزرای خارجه دو کشور را تعیین خواهیم کرد.» وزیر امور خارجه عراق افزود: «نشست‌های قبلی بین مسئولان ایران و عربستان، محرمانه و در سطح امنیتی بوده است، این نشست‌ها با وساطت عراق، علنی خواهد بود. وزرای خارجه ایران و سعودی در بغداد دیدار خواهند کرد.» پیش از این «محمد شیاع السودانی» نخست‌وزیر عراق گفته بود: «از اولین روزهایی که در دفتر نخست‌وزیری عراق مستقر شدم، درباره این پرونده و نزدیک کردن دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران و عربستان و سایر کشورهای عربی بسیار جدی بودم چرا که ما بسیار علاقه‌مند به ایجاد و حفظ این رابطه و همکاری بین کشورهای منطقه هستیم تا تنش‌ها در منطقه را از بین ببریم و به امنیت و ثبات در کل منطقه برسیم.»

لزوم احتیـــاط در برقراری رابطه با عربستان

علی بیگدلی کارشناس روابط بین‌الملل در ارتباط با برقراری رابطه ایران و عربستان و نقشی که عراق در این بین ایفا می‌کند به «آرمان‌ملی» گفت: عراق تلاش دارد به منظور عبور از چالش‌های اقتصادی و سیاسی خود به جهان عرب بازگردد. عربستان سعودی نیز مشوق بغداد است. وزیر امور خارجه امارات نیز دو بار به عراق سفر کرده است. شیخ نشینان علاقه‌مند هستند که عراق را به دنیای عرب بازگردانند. از سوی دیگر عراق نیز برای عبور از مشکلات نیازمند سرمایه‌گذاری است و کشورهای عربی می‌توانند این سرمایه‌گذاری را در عراق ایجاد کرده و نیاز این کشور را به تامین گاز برآورده کنند. اینکه عربستان به وزیر خارجه عراق درخواست داده که مقدمات برقراری رابطه بین ایران و عربستان را فراهم کند، باید از سوی ایران با احتیاط نگریسته شود. چرا که اختلافات ایران و عربستان به قدری زیاد است که به سادگی نمی‌توان آن را نادیده گرفت. مگر اینکه طرفین نگاه جدیدی به مناسبات منطقه‌ای داشته باشند. از سوی دیگر محمد بن سلمان برای اجرای طرح‌های خود نیازمند نوعی ثبات در منطقه است چرا که بانک جهانی از بن سلمان خواسته تا عربستان نتواند امنیت خود را تامین کند، امکان مشارکت این بانک در پروژه‌های توسعه‌طلبانه عربستان وجود ندارد. محمد بن سلمان قول داده این شهر هوشمند را تا پایان ۲۰۳۰ به پایان برساند. اینکه پادشاه عربستان این درخواست را از عراق داشته که مقدمات دیدار مقامات ایران و عربستان را فراهم کند؛ جای بررسی دارد. زیرا همه کاره عربستان محمد بن سلمان است. البته تحولات در منطقه جدی است و حتی بعید نیست بشار اسد نیز به اتحادیه عرب دعوت شود. ایران در شرایط کنونی نیازمند نوعی تحول در سیاست خارجه خود است. چرا که اعراب در شرایط کنونی در نظر دارند لبنان؛ سوریه و عراق را به خود نزدیک کنند. از سوی دیگر ترکیه و روسیه نیز درباره مسائل سوریه در نظر دارند شرایط این کشور را مدیریت کنند. از این رو تهران نیز باید نگاه جدیدی به مسائل داشته باشد. ایران نباید از تحولات منطقه‌ای جا بماند.

وزیر ارشاد دستور پیگیری حقوقی و قضایی داد

تیر رائفی‌پور این بار به سمت اهالی موسیقی

دبیر جشنواره موسیقی فجر استعفا می‌دهم

آرمان ملی - مطهره شفیعی: باز هم رائفی‌پور و باز هم حاشیه! این بار اهالی هنر هدف او بودند. او در ویدئویی که بهزاد عبدی، دبیر هنری سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر در صفحه اینستاگرامش منتشر کرده است، ادعا می‌کند که: «۷۰ درصد موسیقی‌دانان هرگز ازدواج نکرده‌اند به دلیل اینکه هرزه تشریف داشته‌اند»!

نسبت رائفی‌پور با موسیقی

علی‌اکبر رائفی‌پور که خود را نظریه‌پرداز می‌داند به دلیل سخنرانی‌های جنجالی خود در دانشگاه‌ها مطرح شد. او در سال ۸۹ موسسه مصاف را افتتاح و خود نیز به دیگر مباحث، از مسائل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و حقوقی گرفته تا موضوعات فقهی، معرفتی و حتی پزشکی ورود کرد! تسنیم درباره او نوشته است: «-۱ اواخر دهه ۱۳۸۰، جوانی بیست‌وچندساله با سخن گفتن از آیین‌های مرموز و نمادهای پیدا و نهان، ناگهان به شهرت رسید. به نظر می‌آید رائفی‌پور جذابیت رازآلودگی را به‌خوبی درک کرده است. نه فقط مباحثی که به آنها می‌پردازد بلکه خود او نیز در هاله‌ای از ابهام و اسرار قرار دارد. اطلاعات اندکی در مورد او موجود است. درمورد تحصیلات در این حد می‌دانیم که در دانشگاه حسابداری خوانده است، اما اینکه چه سالی وارد کدام دانشگاه شد و کی از آنجا فارغ‌التحصیل شد، بر ما پوشیده است» در مصاف هم واحد موسیقی، واحد کشاورزی و امنیت غذایی، واحد خانواده، واحد نرم‌افزار، واحد دشمن‌شناسی، ساخت سلاح و پرینتر سه‌بعدی و سامانه پاداسکای تنها بخشی از فعالیت‌های با مدیریت علی‌اکبر رائفی‌پور است که تحت‌عنوان فعالیت در حوزه مهدویت و دشمن‌شناسی شکل گرفته است. تسنیم نوشته که در نقد موسیقی نیز مشهورترین سخنرانی رائفی‌پور، درمورد برعکس کردن ترانه‌ها با شیوه reversing و آشکار کردن محتوای شیطانی مخفی آهنگ‌های مشهور و پراستفاده است که «وقتی آنها را برعکس می‌کنیم، اظهار ارادت به شیطان را در آنها می‌شنویم و این قرار است بر ناخودآگاه شنونده تاثیر بگذارد.»

نامه اعتراضی به وزیر ارشاد

علی رحیمیان، امیر بکان و بهزاد عبدی سه عضو شورای هنری ارکستر ملی ایران با انتشار متنی خطاب به محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به انتشار تصاویری منتسب به علی‌اکبر رائفی‌پور در رابطه با موسیقی واکنش نشان دادند. در متن این نامه آمده است: خدمت وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی جناب آقای دکتر اسماعیلی! شیخ اجل سعدی علیه الرحمه فرموده‌اند: پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است، تربیت، نااهل را چون گردکان بر گنبد است. احتراما به عرض می‌رساند، چندی است که فردی معلوم الحال (رائفی پور)، در مجامع مختلف از جمله دانشگاه‌ها، مساجد و غیره، نشست‌هایی با مضامین مشخص برگزار می‌کند و در مورد همه مسائل مبتلا به کشور، از جمله سیاست داخلی، خارجی، اقتصاد، فرهنگ و هنر، رسانه، ادبیات، فیزیک نظری، شیمی آلی، سیاهچاله‌ها، مذاهب، مسائل آخرالزمانی، متافیزیک و... (همه چیز دان)، اظهارنظر می‌کند و طی این جلسات با ادبیاتی نامتعارف و سخیف، اهالی علم و فرهنگ و هنر را هر از گاهی مورد خطاب و عتاب قرار می‌دهد. البته در صحبت‌های این گونه افراد که ناشی از کم‌سوادی و هیجانات درونی و حب و بغض و حسادت نسبت به فرهیختگان کشور است، کاملا مشهود است و صدالبته، عقده گشایی این فرد، چندان برای اهل فن، مهم و قابل اعتنا نیست، ولی، نفس بازگو کردن این قبیل سخنان در نشست‌ها با چه هدفی انجام می‌شود و این شخص از کدام مرجع و مآخذ پشتیبانی می‌گردد؟ این فرد در اظهاراتی (که گویی مدت‌ها قبل در جلسه‌ای مطرح کرده که خب از عمق فاجعه نمی‌کاهد)، قاطبه اهل هنر و اختصاصا هنر موسیقی را با دایره واژگانی بسیار غیراخلاقی، «هرزه» خطاب کرده است! و نیز در ادامه سخنان خود اقدام به تمسخر هنر موسیقی و موسیقیدانان نموده است! شورای هنری ارکستر ملی ایران بر حسب وظیفه خود در حفظ میراث شنیداری این سرزمین و حفظ شئونات و کرامت هنرمندان شریف موسیقی کشور، این سخنان سخیف را، به‌شدت محکوم کرده و از وزیر محترم ارشاد و همچنین دیگر نهادهای صنفی همچون خانه هنرمندان، خانه موسیقی، انجمن موسیقی، دفتر موسیقی و همچنین نهادهای نظارتی قوه قضائیه، درخواست برخورد قاطع، با این شخص را که آزادانه اقدام به هتاکی به اهالی فرهنگ و علم و هنر می‌نماید دارد. امید است با ورود و پیگیری وزیر محترم به این موضوع، مقدمات عذرخواهی رسمی و کتبی فرد مورد نظر، از اهالی شریف و نجیب موسیقی، مهیا گردد و البته این آزمون خوبی خواهد بود، در این شرایط صعب و سخت، که متولی اصلی فرهنگ و هنر، چه میزان، مدافع و یاریگر مجموعه تحت مسئولیت خود است، هنرمندانی که سالیان متمادی با همه ناملایمات و توهین‌ها، صادقانه و خالصانه کار کرده‌اند و چراغ موسیقی کشور را زنده نگه داشته‌اند. این مطالبه به حق، آزمونی است برای سنگربانان کنونی فرهنگ و هنر، باشد که سرافراز بیرون آیند.

استعفای دبیر جشنواره موسیقی فجر

بهزاد عبدی دبیر جشنواره موسیقی فجر اعلام کرده هیچ‌گونه مسئولیتی را در موسیقی قبول نکرده و از تمامی سمت‌هایش استعفا می‌دهد. بهزاد عبدی چندی پیش مسئولیت دبیری جشنواره موسیقی فجر را پذیرفته بود. این موسیقیدان در متنی که در صفحه اینستاگرامش منتشر کرد نوشت: سلام بدون مقدمه من بهزاد عبدی تا امروز و این لحظه به‌رغم تمام اتفاقات، تمام بی‌مهری‌های بسیاری و حتی میل باطنی‌ام در شرایط موجود، به وظایف و توافق‌هایم پایبند بوده و تمام توان و تلاشم را برای ارتقای هنر و موسیقی این سرزمین به کار گرفته‌ام. ولی امروز و در این زمان موجودی با نام و نشان «رائفی‌پور» دهان گشوده و به قشر عظیمی از هنرمندان موسیقی، توهین می‌کند. در صورتی که ایشان رسمی از هنرمندان موسیقی این کشور، عذرخواهی نکند، دیگر هیچ مسئولیتی را برای موسیقی عزیز کشورم، قبول نخواهم کرد و استعفای خود را از این مسئولیت اعلام می‌دارم. بگذارید رائفی‌پورها با حفظ فاصله از هرزگان موسیقی جشنواره‌ی موسیقی را برگزار کنند.

واکنش وزیر چه بود؟

محمدمهدی اسماعیلی ـ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی - پس از انتشار این محتوای ویدئویی با ابراز تأسف در خصوص انتشار چنین ویدئویی در مورد هنرمندان موسیقی کشور، با تاکید بر اینکه وزارت فرهنگ هیچ توهینی را به جامعه هنری نجیب ایران برنمی‌تابد، خطاب به اداره کل حقوقی این وزارتخانه دستور پیگیری حقوقی و قضائی این مساله را صادر کرد.

خبـــر

مقام معظم رهبری:

حل مشکلات معیشتی و رفاه خانوار بدون رشد اقتصادی ممکن نیست

ادامه از صفحه ۲/ ایشان موفقیت‌های امروز را در بسیاری از بخش‌ها، ناشی از آغاز نهضت علمی در حدود پانزده سال قبل دانستند و افزودند: جوانان دانشمند باید از خطوط مقدم علم جهانی هم بگذرند و تحقق این آرزو را زمینه‌سازی کنند که پنجاه سال بعد اگر کسی خواست از تازه‌های علم با خبر شود، مجبور باشد زبان فارسی یاد بگیرد. «افزایش بهره‌وری» در همه بخش‌ها از جمله در فعالیت نیروها و کارمندان دستگاه‌های دولتی و در چگونگی مصرف منابع طبیعی از جمله آب نیز در بحث الزامات رشد اقتصادی، مورد تبیین مقام معظم رهبری قرار گرفت. ایشان «رقابت‌پذیر کردن کالاها و خدمات» با افزایش کیفیت و کاهش قیمت محصول نهایی را از دیگر لوازم رشد اقتصادی کشور برشمردند و گفتند: این مساله در عرصه صادرات اهمیت فراوانی دارد. «بهبود محیط کسب و کار» ششمین الزام دستیابی به رشد اقتصادی بالا و پایدار بود که رهبر انقلاب چندمین بار بر آن تأکید کردند و گفتند: باید کاری کنیم که مردم بتوانند به راحتی، تولید و کسب و کار و داد و ستد کنند.

کســـری بودجـــه یکی از مشکل‌سازترین مسائل برای اقتصاد کشور است

ایشان تصمیم‌های متناقض و تغییرات مکررِ قوانین و مقررات را از جمله موانع بهبود محیط کسب و کار برشمردند و افزودند: تصمیم‌گیری‌های متناقض را علاج کنید. گاهی دو دستگاه که هر دو نیز در جلسه هیات دولت دور یک میز می‌نشینند، تصمیم‌های خلاف و متضاد یکدیگر اعلام می‌کنند. همچنین گاهی مقرراتی در دولت اعلام می‌شود اما ناگهان با برخاستن صدایی از مجلس، آن کار که مدتی نیز برای آن برنامه‌ریزی شده، لغو می‌شود که این اشکال که مخاطب آن هم دولت و هم مجلس هستند، باید اصلاح شود. «علاج راه دراز و پر پیچ و خم فرآیندهای اداری» نکته دیگری بود که حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای به آن اشاره کردند و افزودند: در زمینه پنجره واحد خدمات کارهای خوبی انجام شده است که در سایر بخش‌ها نیز باید گسترش یابد البته مقررات‌زدایی به معنای مراقبت‌زدایی نیست. ایشان مداخلات سلیقه‌ای نهادهای نظارتی و غیر نظارتی را از دیگر موانع بهبود محیط کسب و کار دانستند و افزودند: مداخله قانونی در موارد خلاف باید انجام بگیرد اما مداخلات سلیقه‌ای و بی‌مورد و دخالت‌هایی که برخی نهادها بدون الزامات قانونی در کار مردم می‌کنند باید رفع شود. مقام معظم رهبری اهتمام به تأمین مالي فعالیت‌های بخش خصوصی را نیز مورد تأکید قرار دادند و خاطرنشان کردند: اساس تشکیل صندوق توسعه، برای کمک به بخش خصوصی بود اما از بدو تشکیل تاکنون، هر گاه کار دولت‌های مختلف گره خورده و مجوز قانونی برای برداشت از صندوق نداشته‌اند، برای استفاده فراقانونی به بنده مراجعه می‌کنند که این کار، هم اشکال فنّی و هم اشکال نتیجه‌ای دارد. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای پس از برشمردن عوامل مؤثر در بهبود محیط کسب و کار، انضباط مالی در بودجه را الزام دیگری برای رشد اقتصادی خواندند و گفتند: بودجه دچار مشکلات ساختاری است و کسری بودجه یکی از مشکل‌سازترین مسائل برای اقتصاد کشور است که از جمله اهداف جلسه شورای‌عالی اقتصادی سران قوا حل همین مشکل بود اما هنوز برطرف نشده است. ایشان افزودند: در مساله کسری بودجه، موضوع تعهدات مالی بدون وجود منابع قابل اطمینان کاملا مؤثر است و باید متوقف شود. البته گاهی این تعهدات از طرف خود دولت داده می‌شود اما از آن بدتر خواسته‌های مجلس است که موارد زیادی تعهد بدون منابع مطمئن به دولت تحمیل می‌شود. رفع موانع در واگذاری مدیریت‌ها به مردم، پرهیز بخش دولتی از رقابت با بخش خصوصی و جلوگیری از واردات بی‌رویه، سه الزام دیگری بود که مقام معظم رهبری برای تحقق رشد اقتصادی به آنها اشاره کردند. ایشان در بخش پایانی سخنانشان سه تذکر بیان کردند: -۱ رقابت مثبت در بخش خصوصی پیش‌برنده است اما بنگاه‌های اقتصادی خصوصی عرصه رقابت را از همکاری به ویژه در کارهای اقتصادی خارج کشور جدا کنند و در کارهای بزرگ با یکدیگر هم‌افزایی کنند. -۲ دستگاه‌های دولتی، شرکت‌های کوچک و متوسط را که نقش زیادی در ایجاد اشتغال و ارزش افزوده دارند، مورد توجه قرار دهند و بنگاه‌های بزرگ در زنجیره تولید خود به آنها کمک کنند. -۳ مساله تعاونی‌های تولید می‌تواند یکی از گره‌گشاترین کارها برای ایجاد اشتغال و به‌خصوص ایجاد عدالت اقتصادی در کشور باشد. مقام معظم رهبری در پایان سخنانشان گفتند: مسئولان دولتی با همه وجود در حال کار و تلاش بسیار خوب هستند البته باید جهت‌گیری‌ها و اقدامات را به‌گونه‌ای مراقبت کنند که نتایج مطلوبی به دنبال داشته باشد.